

Úloha č. 12: Zločinnost

Podle článku v nedělních novinách se kriminalita v centru města snížila. Díky větší aktivitě policie, sousedským hlídkám, přísným pokutám a prodloužení pobytu ve vězení kleslo množství ohlášených zločinů o 20 procent.

Který z následujících bodů by nejvíc oslabil závěr článku, že množství ohlášených zločinů ve městě se snížilo?

- A) Sousední město ve svých nedělních novinách také oznámilo, že se kriminalita snížila.
- B) Policejní činitelé patřili mezi ty občany, kteří hlasovali za zákon, jímž se vyjadřovala podpora zvýšené aktivity policie za účelem snížení kriminality ve městě.
- C) Poslední dobou policie zatýkala hlavně recidivisty.
- D) Autor článku zahrnul pod pojem kriminalita i kriminalitu hospodářskou, čímž se počet ohlášených zločinů zvýšil.
- E) Je možné, že počet ohlášených zločinů se snížil, ale ve skutečnosti kriminalita zůstává na stejné úrovni, nebo možná dokonce i roste.

Úloha č. 13: Hyperaktivita

Uvádí se, že děti jsou dnes hyperaktivnější než před deseti lety. Hodně dospělých to dává za vinu popularitě videoher a multimediální zábavě.

Který z následujících bodů nejvíce podkopává výše uvedený argument?

- A) Dnešní děti možná jsou hyperaktivnější než před deseti lety, ale zároveň se často hovoří o tom, že jsou i spontánnější a tvořivější.
- B) Tvrzení, že děti jsou dnes agresivnější, je mnohem vážnější obvinění než to, že jsou hyperaktivnější.
- C) Dětské knihy vydané v průběhu posledních let obsahují průměrně více ilustrací než knihy vydávané v minulosti.
- D) V dnešní době se za hyperaktivní považuje více druhů chování než před deseti lety.
- E) Výskyt potíží, jako je hyperkinetická porucha (ADHD), je za poslední roky na vzestupu.

Úloha č. 14: Filmoví fanoušci

Podle posledního statistického průzkumu se žádnému pokračování filmu *Pomsta oběti* nepodaří dosáhnout úspěchu. Z odpovědí respondentů nedávné ankety, která proběhla po celé zemi mezi návštěvníky nedělního odpoledního filmového představení, vyplývá, že filmy o sériových vražích s psychopatickými sklony postupně vycházejí z módy. Pokud tedy filmová studia chtějí vyrábět finančně úspěšné filmy, měla by se takovým snímkům vyhnout.

Který z následujících bodů nejvíce oslabí tvrzení, že filmová studia by měla přestat produkovat příběhy o sériových vražích s psychopatickými sklony?

- A) Filmové hvězdy mají značný počet fanoušků, kteří chodí na každý jejich nový film.
- B) Lidé, kteří chodí do kina na nedělní představení, nerepresentují názory filmových fanoušků jako celku.
- C) Film *Psycho* režiséra Alfreda Hitchcocka byl v roce 1960 velký hit a v roce 1998 se dočkal nové verze.
- D) Počet studentů, kteří se hlásí na kurzy kriminologie, i množství knih s tematikou skutečných sériových vražů stále rostou.
- E) Náklady na výrobu těchto snímků vyžadují schopné herce, kteří dokážou dobře vyjádřit emoční konflikt a individualitu, a tito herci požadují vysoké honoráře.

Úloha č. 15: Býčí trh

„Indická ekonomika je opravdu silná! Index Národní burzy Indie (NSE) stoupl od začátku roku o více než tisíc bodů.“

Který z následujících bodů nejvíce podpoří výše uvedené tvrzení?

- A) Národní burza Indie představuje dobrý ukazatel, díky němuž lze hodnotit celkovou sílu indické ekonomiky.
- B) Index Bombajské burzy (BSE) od začátku roku rovněž stoupl alespoň o pět set bodů.
- C) Ve skutečnosti loni touto dobou byl index Národní burzy Indie (NSE) nízký.
- D) Ve stejném období, kdy mluvíme o silné indické ekonomice, se mluví i o silné asijské a evropské ekonomice.
- E) Index Národní burzy Indie (NSE) v historii často velmi kolísal.

Úloha č. 16: Golf

Nedaří se vám v golfu získat takový výsledek, jaký si zaslužíte? Máte potíže s putty v jamkovišti? Nová pomůcka Skvělý putter vám pomocí intenzivních lekcí pomůže přes noc dosáhnout zlepšení. Dokonce u amatérů se v jamkovišti projeví zlepšení s přesností až o 25 procent. Se Skvělým putterem i vy dosáhnete skvělých výsledků!

Člověk, který akceptoval argumentaci ve výše uvedeném inzerátu, se ztotožnil s předpokladem uvedeným v jednom z bodů. Ve kterém?

- A) Bez kvalitního vybavení nemůže golfový hráč zlepšit výkon.
- B) Nový putter zlepší hru u amatéra více než u profesionála.
- C) Kvality golfového hráče se odvíjí především od přesnosti puttů v jamkovišti.
- D) Nový putter je lepší než ostatní puttery na trhu.
- E) Ve zlepšení přesnosti puttů nejsou hodiny s trenérem tak účinné jako kvalitní vybavení.

Úloha č. 17: Spisovatelé

V nedávno vydané knize *Úpadek romanopisce* autor vyjadřuje názor, že dnešní spisovatelé nemají technické znalosti a dovednosti, které se u spisovatelů minulého století vyskytovaly běžně. V tomto ohledu má možná tato kniha pravdu, protože uvádí analýzu dvou set románů (sta současných a sta dřívějších), která přesvědčivě dokládá, že jen pár současných spisovatelů má stejnou úroveň zmiňovaných znalostí, jakou se vyznačovali jejich kolegové v minulosti.

Který z následujících bodů dokládá nejvážnější prohřešek v logice výše uvedeného textu?

- A) Název knihy by mohl vést čtenáře k tomu, že přijmou autorovu tezi ještě předtím, než si prostudují literární rozboru uvedených románů, které tuto tezi potvrzují.
- B) Možná existují jiná kritéria než spisovatelovy technické znalosti a dovednosti, podle nichž je možné romány ohodnotit.
- C) Romány, které si kritik ke své analýze zvolil, jsou možná právě ty, které jeho tezi potvrzují.
- D) Konkrétní metody, které v současnosti romanopisci využívají, vyžadují dokonce ještě větší literární dovednost než metody používané autory divadelních her.
- E) Čtenáře, který nezná dobře jazyk literární kritiky, by analýza dvou set románů nemusela přesvědčit.

Úloha č. 18: Temperament

Steve: „Rick a Harrieta jsou mí přátelé, oba mají rezavé vlasy a jsou popudliví. Podle všeho je pravda, co se říká: že zrzaví lidé mají prchlivou povahu.“

John: „To je směšné. Zrzaví lidé jsou ve skutečnosti úplně mírumilovní. Jeff, Muriel a Betsy jsou zase mí přátelé, i oni mají rusé vlasy a všichni mají holubičí povahu.“

Který z níže uvedených bodů podává nejpravděpodobnější vysvětlení těchto dvou zdánlivě protikladných tvrzení?

- A) Množství zrzavých lidí, které zná Steve, se může lišit od množství zrzavých lidí, které zná John.
- B) Množství zrzavých lidí, které Steve a John znají, se možná v souhrnu neliší od množství nezrzavých lidí, které oba znají.
- C) Je pravděpodobné, že Steve nebo John nesprávně hodnotí povahu jednoho nebo více svých zrzavých přátel.
- D) Je pravděpodobné, že jak Steve, tak John mají přátele, kteří nemají rezavé vlasy, a přesto se vyznačují prchlivou povahou.
- E) Příklad, který zmiňuje Steve, a ten, o němž mluví John, aby podpořil svoje závěry, jsou pravděpodobně oba platné.

Úloha č. 19: Kondice

Úspěšní profesionální cyklisti mají mezi 4 a 11 procenty tělesného tuku. Kdyby se všem lidem podařilo snížit tělesný tuk na tuto úroveň, dohnali bychom světovou cyklistickou elitu.

Který z níže uvedených bodů nejpřesněji charakterizuje způsob uvažování, z něhož vychází výše uvedený argument?

- A) Závěr se zakládá na důkazu a ten zase na závěru.
- B) Dokazuje absurditu uvedeného argumentu tím, že dospívá k nelogickému závěru.
- C) Předpokládá příčinný vztah mezi dvěma vysoce korelujícími jevy.
- D) K podepření závěru používá chybný důkaz.
- E) Předpokládá to, čeho chce dosáhnout.

Úloha č. 20: Statistika

Rodiče se až příliš snadno nechávají oslnit nedávným nárůstem průměrné úspěšnosti výsledků, jichž uchazeči dosahují v celonárodních přijímacích zkouškách na přední americké univerzity. Naneštěstí tato statistika je zavádějící. Hodnoty se zvýšily ne proto, že by studenti byli lepší v matematice a gramatice, ale protože se zlepšují ve skládání zkoušek. Bylo naopak potvrzeno, že za posledních dvacet let se u studentů přijatých na nejprestižnější univerzity projevil trvalý postupný úpadek schopnosti čtení, psaní a počítání.

Autor svou argumentaci založil na tom, že:

- A) Popírá přesnost čísel svého oponenta.
- B) Nachází alternativní vysvětlení oponentova důkazu.
- C) Uvádí nepodstatné informace, aby odvedl pozornost od hlavního tématu.
- D) Využívá důkaz kruhem.
- E) Naznačuje, že oponentův důkaz má chybu.

Úloha č. 21: Korporace

Od chvíle, kdy Anna Valdezová nastoupila jako prezidentka naší korporace, se zisk každoročně vyšplhal v průměru na 15 procent. Během působení jejího předchůdce se pohyboval pouze kolem 8 procent ročně. Za tímto nárůstem očividně stojí razantní mezinárodní marketing paní Valdezové.

Který z následujících bodů v případě, že je pravdivý, nejvíce oslabí závěr, k němuž dospěl předchozí odstavec?

- A) Během působení předchůdce paní Valdezové spustila korporace propagační kampaň zaměřenou na spotřebitele ve věku mezi 19 a 25 lety žijící v rozvojových zemích.
- B) Nová továrna, která byla postavena loni, má o 35 procent větší výrobní kapacitu.
- C) V okamžiku, kdy se paní Valdezová stala prezidentkou, nasměrovala hlavní pozornost od tištěných inzerátů k rádiu a reklamě v televizi.
- D) Paní Valdezová najala nejlepší personální agenturu, která našla dva nadané viceprezidenty pro dvě z pěti divizí korporace.
- E) Těsně předtím, než se paní Valdezová ujala své funkce, její předchůdce pan Jones dojednal akvizici konkurenční korporace, díky čemuž se roční výnosy korporace téměř zdvojnásobily.

Úloha č. 22: Titulek

Titulek nejnovějšího vydání novin hlásí: „Obezita je svázaná s depresí.“

Který z následujících bodů by v případě, že je pravdivý, nejvíce oslabil závěr o svázanosti nadváhy a deprese?

- A) Obézní lidé možná nechápou, proč trpí depresí, a netuší, jak ze spárů deprese uniknout.
- B) Deprese nastává i z jiných příčin, než je obezita.
- C) Nízká sebeúcta se často uvádí jako příčina obezity i deprese.
- D) U jedince, který má dvojnásobnou nadváhu než druhá osoba, neplatí, že by trpěl i dvojnásobně velkou depresí.
- E) Deprese se dává do souvislostí buď se zoufalstvím, anebo sebevraždou.

Úloha č. 23: Televize

Při výzkumu se 128 studentů rozdělilo do dvou skupin (do jedné spadali diváci, kteří sledovali televizi velmi často, a do druhé ti, kteří se na ni dívali zřídka). Lišili se v tom, kolik hodin každý den sledovali násilné televizní programy. Výrazně větší procento lidí ze skupiny těch, kteří sledovali televizi častěji, projevvalo vyšší míru agresivity. Výzkum dospěl k závěru, že častější sledování televize, zvláště násilných programů, zvyšuje míru agresivity.

Který z následujících bodů by v případě, že by byl pravdivý, nejvážněji oslabil výše uvedený výrok?

- A) Někteří zástupci skupiny, kteří často sledovali násilné televizní pořady, vykazovali nižší míru agresivity než jiní členové této skupiny.
- B) Někteří zástupci skupiny, kteří sledovali násilné pořady méně často, neprojevovali žádnou agresivitu.
- C) Ze strachu, že v důsledku častého sledování televize budou mít agresivní sklony, některé subjekty sledování televize omezily.
- D) Některé subjekty sledovaly živý záznam vysílání, kdežto jiní předtočené pořady.
- E) Sklony k agresivitě vedly některé jedince k častějšímu sledování televize, zvláště pořadů ukazujících násilí.

Problém 24: Žralok

Na námořní základně na jižním pobřeží Austrálie někdy na lidi zaútočí žraloci. Panuje obecné přesvědčení, že žraloci útočí pouze na lidi, které si spletou s tuleni, což se stává ve chvíli, kdy si surfaři obléknou černý neoprenový oblek. Během posledních několika let tedy začali surfaři nosit obleky v zářivých metalických barvách. Přestože řada zdejších obyvatel byla vůči tomuto opatření skeptická, od té doby na žádného surfaře, který měl na sobě lesklý oděv, žralok nezaútočil.

Který z následujících bodů by v případě, že by byl pravdivý, nejvíce podpořil výrok, jímž se doporučuje nosit neoprenové obleky ve výrazné metalické barvě?

- A) Na surfaře, kteří surfovali mimo námořní základnu a měli na sobě jiný než metalický oděv, poslední dobou nezaútočil žádný žralok.
- B) Mnoho surfařů nacházejících se v oblasti námořní základny, kteří měli na sobě černé neoprenové obleky, se nedávno stalo terčem útoku žraloků.
- C) Za poslední měsíce na této námořní základně ležící na jižním pobřeží Austrálie nebyl hlášen výskyt žraloků.
- D) Někteří surfaři v metalickém oděvu nosí rovněž na zápěstí náramky s kovovými rolničkami, které mají žraloky odehnat.
- E) Potápěči byli svědkem toho, jak žraloci útočí na tuňáky a další mořské ryby, přičemž některé měly černou barvu.

Úloha č. 25: Solární energie

Energie pocházející ze Slunce netrpí žádným větším problémem obvyklých zdrojů energie, jako jsou ropa, uhlí a jádro. Není potřebné ji dovážet ze zahraničí, z ekologického hlediska neznečišťuje ani vodu, ani vzduch, neohrožuje okolí radiací a nemůže ji nikdo v rámci monopolu zneužívat tím, že bude její distribuci zadržovat. Proto bychom měli podporovat domácnosti, aby používaly solární energii.

Který z následujících bodů by v případě, že by byl pravdivý, vážně oslabil výrok, který vyplývá z předchozího odstavce?

- A) Existuje velmi málo výzkumů, které by se podrobněji zabývaly využitím solární energie v běžné domácnosti.
- B) Většinu studií, které se vůči solární energii staví kriticky, prováděly mocné energetické monopoly.
- C) Efektivní způsob, jak zachytit a uskladnit solární energii tak, aby ji mohly ve větší míře využít jednotlivé domácnosti, dosud neexistuje.
- D) Americké federální ceny kontrolují produkci surové ropy a přírodního plynu, a díky tomu je možné cenu za palivo u běžné domácnosti snížit.
- E) Cena za vybudování zařízení a jeho uvedení do provozu, které by zajistilo solární energii pro čtyřčlennou domácnost, se rovná zhruba tomu, co by čtyřčlenná domácnost zaplatila za benzin, uhlí nebo nukleární energii za rok.

Úloha č. 26: Klasikové

Každý, kdo umí číst a není líný, může číst klasiky. Jelikož málokdo z těch, kdo umí číst, klasiky skutečně četl, je zřejmé, že většina gramotných lidí je líných.

Který z následujících bodů představuje předpoklad, na němž je výše uvedený výrok založen?

- A) Jenom gramotní lidé porozumí klasikům.
- B) Kdokoli, kdo umí číst, by měl číst klasiky.
- C) Gramotný člověk, který je líný, nemá šanci si přečíst klasiky.
- D) Kterýkoli gramotný člověk, který nečte klasiky, je líný.
- E) Každý gramotný člověk, který může číst klasiky, je číst bude.

Úloha č. 27: Veřejná doprava

Občas by lidé měli nechat auto doma a ve všední den jet do práce veřejnou dopravou, například autobusem nebo metrem. Ve velkých městech jako New York, Londýn nebo Tokio představují auta drahý a neefektivní dopravní prostředek a výfukové plyny patří ve městech k největšímu zdroji znečištění.

U výše uvedeného výroku platí všechny následující předpoklady – s výjimkou jednoho.

- A) Existují nejspíš i jednodušší cesty, jak se vypořádat se znečištěním ve velkých městech než nutit pasažéry, aby jezdili městskou hromadnou dopravou.
- B) Hodně lidí auto přímo vlastní a jezdí jím do práce, takže tento plán se dá uskutečnit.
- C) Městská hromadná doprava je finančně i fakticky dostupná; takže každý ji může využít.
- D) Současný systém veřejné hromadné dopravy dokáže pojmout všechny, kteří se rozhodnou ho začít využívat.
- E) Město si může dovolit platit řidiče městské hromadné dopravy a další personál, kteří jsou jinak v pauzách mezi dopravní špičkou nevytížení.

Úloha č. 28: Tina

Tina se očividně o životní prostředí vůbec nestará. Stále si kupuje lihové fixy od výrobce *Rainbow Corporation*, přestože tuto korporaci si vzaly na mušku noviny a obvinily ji, že do přístavu opakovaně vypouští toxický odpad.

Který z následujících bodů nejvíce oslabí výrok, že Tina se nestará o životní prostředí?

- A) Ačkoliv se jméno společnosti *Rainbow Corporation* kritizovalo v několika novinových článcích, zákazníci nedají dopustit na vysokou kvalitu jejich výrobků.
- B) Tina nezná nedávné novinové články, v nichž se píše o tom, že *Rainbow Corporation* je obviněná z vypuštění toxického odpadu do zálivu.
- C) Noviny, které článek o *Rainbow Corporation* uveřejnily, vydávají i bulvární časopis *Tipsy Tattler*.
- D) Oddělení PR společnosti nikdy nevydalo prohlášení, v němž by popíralo, že korporace porušila zákon.
- E) Tina byla na univerzitě členem organizace, která se zabývala ochranou životního prostředí.

Úloha č. 29: Osobnost

Pohovor se pro nastávající absolventy stává neoddělitelnou součástí přijímacího procesu. Vzhledem k tomu, že osobnost má pro dosažení úspěchu význam nejen při studiu, ale i v zaměstnání, zpětná vazba z pohovorů pomůže personálnímu oddělení vybrat ty kandidáty, jejichž osobnostní rysy se nejlépe hodí pro ekonomickou školu i pro dané pracoviště.

Který z následujících bodů představuje klíčový předpoklad výše uvedeného výroku?

- A) Snaha o přijetí bude úspěšná, pokud součástí procesu bude i pohovor.
- B) Pohovor je nejdůležitější částí výběrového řízení na ekonomickou školu.
- C) Pomocí ústní zkoušky je možné přesně určit, kdo z uchazečů má osobnostní předpoklady na ekonomické škole uspět, nebo naopak neuspět.
- D) Z pohledu přijímací komise má ústní pohovor smysl v tom, že odhalí, jestli osobnosti uchazečů o studium jsou vhodné do prostředí ekonomické školy.
- E) Pohovory se budou vést v podobných denních hodinách a uskuteční se v prostorách, které jsou v rozumné míře srovnatelné.